

Strategie předcházení školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost je jevem, jehož řešení si vyžaduje individuální práci s žákem a také s jeho zákonnými zástupci. Bývá důsledkem nevyváženosti ve vývoji osobnosti žáků, v jejich výkonnosti, motivaci, volných vlastnostech a v neposlední řadě také v rodinném prostředí.

Neprospěch žáka může mít hned několik příčin. Prioritou vyučujících je rozpoznat žáka ohroženého dlouhodobým neprospěchem a najít adekvátní způsob řešení.

Diagnostika žákových možností, učebních stylů a vzdělávacích potřeb nám pak umožní nastavit vhodná opatření. Je potřeba reagovat včas tak, aby žák byl schopen zastavit svůj pokles výkonu a případně se vrátit mezi "školsky úspěšné děti".

Postup školy při vytváření podmínek ke zlepšení prospěchu žáků

Prvním krokem vyučujícího, který má ve třídě žáka s ohroženým prospěchem je včasná reakce. Informuje TU a společně se snaží zjistit příčinu náhlého zhoršení. Důvodů může být celá řada. Mezi velmi pravděpodobné důvody neúspěšnosti mohou být i nenastavená podpůrná opatření, která odpovídají zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Možná opatření volíme individuálně na základě diagnostiky a zjištěných potřeb žáků.

Vyučující, který si obtíží u žáka všimne, by měl informovat jak TU, tak i výchovného poradce, popřípadě ŠPP. Výchovná poradkyně může zprostředkovat komunikaci mezi zákonným zástupcem a PPP či SPC.

Při čtvrtletních pedagogických poradách TU seznamují pedagogický sbor s žáky s ohroženým prospěchem. Společně se vyučující domluví, zda vyvolají jednání i v přítomnosti zákonného zástupce. TU by měl také monitorovat ve své třídě žáky, kteří mají vysokou absenci a jsou tím pádem ohroženi sklouznutím do školní neúspěšnosti. Těmto žákům by se měla věnovat zvýšená podpora při zvládnutí zameškané látky. Vytvořit klima, které by mělo pomoci k návratu do vzdělávacího procesu. Vyučující daného předmětu by měl žákovi vypracovat opatření ke snížení školní neúspěšnosti, popřípadě nabídnout doučování či individuální konzultace. Tyto možnosti by měl i prokazatelným způsobem oznámit zákonným zástupcům žáka.

Jednání o neprospěchu žáka by měl být v přítomnosti TU, zákonný zástupce a učitel předmětu ve kterém žák vykazuje nedostatky. V případě potřeby může být přizvaná i výchovná poradkyně. Dohodnou se na vhodných, a hlavně realizovatelných opatřeních. Je třeba sledovat zájmy a možnosti žáka. Jednání končí zápisem, který je stvrzením návrhů a způsobů, jak nastávající situaci řešit.

Zákonný zástupce žáka bude zároveň na jednání informován, že pokud nedojde ke zlepšení prospěchu žáka v daném vyučovacím předmětu, bude žák hodnocen v příslušném pololetí nedostatečnou.

Vhodné formy a metody práce se žákem ohroženým školní neúspěšností

- Individuální přístup
- zadávání pravidelných úkolů – zadání práce pro domácí přípravu – dílčí úkoly odpovídající žakovým vzdělávacím možnostem.
- Pedagogická intervence
- používání podpůrných pomůcek při samostatné práci – přehledy, tabulky, kalkulačky, nákresy, aj. dle charakteru předmětu, které pomohou žákovi lépe se orientovat v učivu
- žáka dostatečně motivovat (možnost více opravných termínů) používat i formativní hodnocení
- naučit žáka sebehodnocení, navrhnout mu jaký způsobem může rozložit učivo
- konzultační hodiny, kdy si učitel zve žáka na konkrétní termín v případě, že žák požádá, že potřebuje opakovaně vysvětlit probírané učivo, učitel telefonicky zve rodiče současně se žákem, aby je informoval o pravidlech práce, aby se s rodiči dohodl, jak mohou své dítě podpořit, každý vyučující má určené konzultační hodiny.

Selžou-li všechna opatření a žák je ve studiu neúspěšný, je třeba zvážit možnost opakování ročníku nebo poskytnout žákovi a jeho zákonným zástupcům informace o možnosti změnit obor vzdělání.

Je třeba podpořit žáky tak, aby se co nejvíce zamezilo školní neúspěšnosti.

Vypracovala: Mgr. Barbora Smutná – výchovná poradkyně

Ředitel školy: Ing. Jaromír Horníček